

**“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЎН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР
ҚАТОРИГА КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАРҚАРОР
РИВОЖЛАНИШ ИМКОНИАТЛАРИ”**
мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий
анжуман материаллари тўплами
2020 йил 11-12 декабрь

**“PROSPECTS FOR UZBEKISTAN'S ENTRY INTO
THE TOP 10 TOURIST DESTINATIONS: SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OPPORTUNITIES”**

collection of abstracts
December 11-12, 2020

**“ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В
ДЕСЯТКУ ЛУЧШИХ ТУРИСТИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ:
ВОЗМОЖНОСТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ”**

сборник тезисов
11-12 декабря 2020 года

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ
БУХОРО ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
“СЕРВИС СОҲАСИ ИҚТИСОДИЁТИ” ВА “ТУРИЗМ ВА МЕҲМОНХОНА
ХЎЖАЛИГИ” КАФЕДРАЛАРИ**

**“ЎЗБЕКИСТОННИ ТОП ЎН ТУРИСТИК ҲУДУДЛАР
ҚАТОРИГА КИРИТИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ: БАРҚАРОР
РИВОЖЛАНИШ ИМКОНИЯТЛАРИ”**

**мавзусидаги халқаро онлайн илмий-амалий анжуман материаллари
тўплами
2020 йил 11-12 декабрь**

**“PROSPECTS FOR UZBEKISTAN'S ENTRY INTO THE TOP 10
TOURIST DESTINATIONS: SUSTAINABLE DEVELOPMENT
OPPORTUNITIES”**

**collection of abstracts
December 11-12, 2020**

**“ПЕРСПЕКТИВЫ ВХОЖДЕНИЯ УЗБЕКИСТАНА В ДЕСЯТКУ
ЛУЧШИХ ТУРИСТИЧЕСКИХ НАПРАВЛЕНИЙ:
ВОЗМОЖНОСТИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ”**

**сборник тезисов
11-12 декабря 2020 года**

**“Дурдона” нашриёти
Бухоро – 2020**

имкониятларни ишга солиш, бир келган зиёратчи яна қайта-қайта келишга рағбатлантириш лозим.

Энг аввало вилоятимиздаги муқаддас қадамжоларнинг туристик харитасини тузиш, турли тилларда буклет ва тарқатмалар тайёрлаш, тарғибот ишларини яхши йўлга қўйиш, транспорт тизимининг хизмат кўрсатишини яхшилаш, гид-таржимонларни тайёрлаш масаласига эътиборни кучайтириш долзарб аҳамият касб этиб бормоқда.

TURIZMDA TURMAHSULOTNING AHAMIYATI

Toyirova S.A. O'qituvchi, Buxoro Davlat Universiteti
Choriyev R.N., talaba, Buxoro Davlat Universiteti

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2016 yil 2 dekabrda "O'zbekiston Respublikasi turizm sohasini jadal rivojlantirishni ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida" gi PF-4861-sonli Farmonining 1-bandi 2-qismining 2-qismiga muvofiq "... ichki sohani har tomonlama rivojlantirish uchun milliy va mintaqaviy dasturlarni ishlab chiqish va amalga oshirish. , hududlarga yangi turistik yo'nalishlar yaratish, ularni sertifikatlashtirish, sayyohlik yo'nalishlari va turistik saytlarning yagona milliy reyestrini shakllantirishga qaratilgan kiruvchi va chiquvchi turizm "Mamlakatimizda sayyohlik sohasida yangi yo'nalishlarni yaratish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi."

Tur - bu mijozga sotiladigan turizm mahsulotining tovar shakli, ya'ni umumiy sayohat maqsadi bilan birlashtirilgan, ma'lum bir dasturga va ma'lum narxga muvofiq taqdim etiladigan va sayohat bilan bog'langan turistik mahsulot. aniq yo'nalish, turar joy imkoniyatlari va sanalari.

Turlar to'plami - sayyohga umumiy sayohat maqsadi bilan birlashtirilgan va basys xizmatlaridan biriga bog'langan turistga taklif etiladigan xizmatlar va tovarlarning minimal to'plami. Ushbu to'plam tur-operator tomonidan turga kiritilgan va aynan biz ushbu xizmat turini "oddiy sayyohlik mahsuloti" deb nomladik. Turistik mahsulotni shakllantirish - bu turopertorning oldindan ishlab chiqilgan turistik mahsulotga kiritilgan alohida xizmatlarni taqdim etadigan va shartnomalar tuzishdagi faoliyati, shuningdek, bozorga chiqariladigan turistik mahsulotni taqdim etish (bu erda uchinchi shaxslar turar joy binolari va boshqalar). umumiy ovqatlanish korxonalari, tashuvchilar, ko'rgazma ob'ektlari, ko'ngilochar muassasalar va hokazolar).

Har qanday paketli turistik mahsulotni yaratish jarayonini sifat jihatidan ikki bosqichga bo'lish mumkin: - turistik mahsulotni loyihalash va turizm mahsulotini shakllantirish. Dizayn jarayonida, turistik mahsulotlar va ularning ishlab chiqaruvchilarining bozorini tahlil qilish asosida, asl turistik mahsulot aniqlanib, u xaridorlarning talab va istaklarini aniqlaydi. Keyin, ushbu ehtiyojlar va afzalliklar asosida, shuningdek tanlangan yo'nalishning aniqlangan turistik imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda, virtual, spekulativ turistik mahsulot yaratilib, uni shakllantirish, ya'ni amalda qo'llash maqsadga muvofiqligi aniq bo'ladi. Ikkinchi bosqich - bu mo'ljallangan turizm mahsulotini shakllantirish. Ushbu bosqich ushbu turistik mahsulotni yaratishda iqtisodiy maqsadga muvofiqligi aniqlangan taqdirdagina amalga oshiriladi.

Mavjud turistik mahsulotlar har xil jihatdan bir-biridan sezilarli darajada farq qilishi mumkin. Ushbu belgilarga ko'ra, turizm mahsulotlarini tasniflash mumkin, ya'ni alohida guruhlariga bo'linadi. Shunga ko'ra, yaratilgan barcha turistik mahsulotlar turli xil belgilar va belgilarga ko'ra tasniflanishi mumkin:

- maqsadga muvofiq;
- harakatlanish yo'li bilan;
- sayohatchilarning yoshiga qarab va boshqalar.

Ushbu tasnif turistik mahsulotlarning har bir guruhiga xos xususiyatlarni aniqlashga imkon beradi:

- xizmatlar tarkibidagi o'ziga xosliklar;
- turlarni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari;

- turistik mahsulotning u yoki bu turini yaratish texnologiyasining o'ziga xos xususiyatlari;
- turizm mahsulotlarini reklama qilishning o'ziga xos xususiyatlari va boshqalar. Muayyan vazifani hal qiladigan har bir mutaxassis oldidagi vazifani hal qilishga yordam beradigan tasnifdan foydalanadi.

Turistik mahsulotlarni ikki guruhga bo'lish mumkin:

1. Mutlaqo yangi, ilgari turistik mahsulot mavjud emas.

2. Turoperator tomonidan mavjud turistik mahsulot asosida yaratilgan turistik mahsulot, biz uni asl turistik mahsulot deb atadik.

Turistik mahsulotni ilgari surish - bu turistik mahsulotni sotishni rag'batlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmui (reklama, ixtisoslashtirilgan ko'rgazmalar, yarmarkalarda ishtirok etish, turistik mahsulotni sotish uchun turistik ma'lumot markazlarini tashkil etish, kataloglar, bukletlar nashr etish va boshqalar).

Turizm turli davrlarda odamlarni birlashtiradigan tarmoq sifatida shakllangan bo'lib, nafaqat madaniyat, din, e'tiqod, tarix, tabiat, odamlarning xilma-xilligini ta'minlabgina qolmay, balki odamlarning davolanishini yengillashtiradi, balki iqtisodiy o'sishni tezlashtirishga yordam beradi. . Dunyoda turizmning barcha turlarini rivojlantirish bilan bir qatorda, ba'zi davlatlar milliy iqtisodiyotning asosini tashkil etadi.

Ta'kidlash joizki, turizm industriyasi jahon hamjamiyatining ajralmas qismi bo'lib, mamlakatlar va mintaqalar iqtisodiyotini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi va XXI asrda global iqtisodiyotning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Turizm insoniyat tsivilizatsiyasining mahsulidir. Ushbu tushuncha o'zining nazariy va amaliy talqiniga ega. Shu munosabat bilan, uni batafsil talqin qilish uchun uni insonning xulq-atvori, iqtisodiy kategoriya, siyosiy vaziyat, tashqi faoliyat nuqtai nazaridan ko'rib chiqish va izohlash kerak. Yildan yilga yangi turizm turlari va turistik xizmatlarning yangi turlari paydo bo'ladi.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРИЗМНИНГ ЯНГИ ЙЎНАЛИШЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Мўминов Х.И. - БухДУ доценти, и.ф.н.

Абдуллаева Х. - БухДУ магистратура талабаси

Сўнгги йилларда туризм соҳасида қонунчилик базасини, транспорт, меҳмонхона, дам олиш ва спорт-соғломлаштириш, кўнгил очар масканлар, тарихий обидалар ва маданий меърос объектлари инфратузилмасини ривожлантириш, хорижий давлатлар билан алоқаларни ривожлантириш, виза олиш тартибини соддалаштириш, кадрлар тайёрлаш, сайёҳлик инфратузилмаси объектларини барпо этиш ишлари жадал бормоқда. Бироқ, туризм соҳасидаги ислохотлар нақадар самарали бўлмасин, коронавирус пандемиясининг салбий таъсири туризм соҳаси тараққиётига юқори даражада ўз ифодасини кўрсатди.

Пандемия иқтисодий-иқтисодийнинг кўплаб тармоқлари, айниқса, хизмат кўрсатиш ва бу тармоқнинг таркибидаги туризм соҳаси ривожланишида катта тўсиқ қўйди. Ҳукуматимиз томонидан туризмнинг иқтисодий, ижтимоий-маданий, табиий ижобий таъсирларини ҳисобга олган ҳолда, мамлакатимизда туризмнинг янада тараққий қилишига, соҳанинг миллий иқтисодийда эгаллаган даражасини оширишга катта эътибор берилмоқда.

Мамлакатимиз Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2020 йилнинг 28 майидаги “Коронавирус пандемиясининг салбий таъсирини камайтириш учун туризм соҳасини қўллаб-қувватлашга доир кечиктириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-6002-сонли фармони ва 2020 йилнинг 19 июндаги “Туризм соҳасини санитария-эпидемиологик хавфсизликнинг кучайтирилган режими талабларига қатъий риоя қилган ҳолда ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4755-сонли қарори туризм соҳасида фаолият кўрсатаётган тuroperatorлар ва турагентлар фаолиятини иқтисодий